صفحه‌آرا: حامد یزدانی

تجارت

آمار تجارت غیرنفتی ایران

گمرک کشور، جزئیات تجارت خارجی ایران در ۷ماهه امسال را منتشر کرد که نشان می‌دهد ارزش صادرات غیرنفتی ایران نسبت به سال قبل، اندکی کمتر شده است.

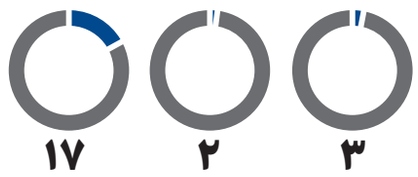

۳ درصد رشد وزنی صادرات

۲ درصد افت ارزشی صادرات

۱۷ درصد افت ارزشی واردات

۹۲ میلیارد تن	وزن صادرات ۷ماهه
۳۲ میلیارد دلار	ارزش صادرات ۷ماهه
۲۲ میلیون تن	وزن واردات ۷ماهه
۳۴ میلیارد دلار	ارزش واردات ۷ماهه

اقلام عمده صادرات غیرنفتی در ۷ماهه امسال

■ گازطبیعی ■ پروپان مایع شده ■ بوتان مایع شده ■ قیر نفت متانول ■ شمش آهن ■ فولاد ■ اوره

مهم‌ترین مقاصد صادرات غیرنفتی ایران

چین	۸/۲ میلیارد دلار
عراق	۵/۸ میلیارد دلار
امارات	۴/۵ میلیارد دلار
ترکیه	۳/۷ میلیارد دلار
افغانستان	۱/۴ میلیارد دلار

۶ درصد

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی اعلام کرد که میانگین مصرف روزانه بنزین کشور در مهرماه ۱۴۰۴ با رشد ۶درصدی نسبت به‌مدت مشابه پارسال به ۱۳۴میلیون لیتر رسید. مهرماه سال گذشته مصرف بنزین کشور ۱۲۶میلیون لیتر بود.

عدد خبر

۱۵۳ همت

بانک مرکزی اعلام کرد که از ابتدای امسال تا پنجم آبان‌ماه ۱۵۳هزار میلیارد تومان وام ازدواج و فرزندآوری توسط شبکه بانکی پرداخت شده و بیش از ۶۷۶ هزار نفر از متقاضیان وام خود را دریافت کرده‌اند. مبلغ پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج نسبت به‌مدت مشابه سال قبل ۴ درصد و تسهیلات قرض‌الحسنه فرزند ۷ درصد رشد داشت.

بازار گوشت، قرمز شد

جهش قیمت گوشت قرمز در یک سال اخیر، تورم سفره مردم را افزایش داده است

گزارش

احمد میرخدایی | روزنامه‌نگار | در یک سال گذشته، بازار گوشت قرمز در ایران دچار التهاب شد و قیمت‌ها به‌صورت بی‌سابقه‌ای جهش کردند. گزارش‌های میدانی و رسمی نشان می‌دهد قیمت هر کیلو گوشت قرمز از یک‌میلیون تومان عبور کرده است. به گزارش همشهری، این جهش حاصل مجموعه‌ای از عوامل از جمله کاهش عرضه به‌دلیل خشکسالی، گرانی نهاده‌های دامی، تغییر سیاست‌های ارزی وضعف در نظام توزیع و تنظیم بازار است و به‌نظر می‌رسد بدون تغییر در این سیاست‌ها نمی‌توان انتظار تنظیم بازار را داشت. دولت از چند ماه قبل واردات گوشت با ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را متوقف کرد که نقش مهمی در افزایش قیمت گوشت در بازار داشت. اخیرا مقرر شد مجددا واردات گوشت قرمز البته با ارز ۷۰ هزار تومانی انجام شود که هنوز در بازار، اثرگذار نبوده است.

وضعیت فعلی بازار

بررسی‌های میدانی و گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد از پاییز سال گذشته تاکنون، قیمت هر کیلو گوشت گوساله تنظیم بازار در برخی بازه‌ها بیش از ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافته است. درحالی‌که میانگین قیمت گوشت گوساله تنظیم بازار در فروردین ۱۴۰۴ حدود ۵۰۰هزار تومان بود، اکنون میانگین قیمت آن در بازار آزاد تا بالای میلیون تومان رسیده است. این در حالی است که در دوره توزیع گوشت تنظیم بازار، قیمت آزاد این کالا در بازار حدود ۶۰۰تا ۷۰۰هزار تومان بود. به‌دنبال این جهش، دولت تصمیم به واردات چند صد هزار تن گوشت قرمز گرفت تا عرضه داخلی را تقویت کند؛ بااین‌حال گزارش‌ها از تأخیر در اجرای این سیاست یا بی‌اثری توزیع آن در کاهش قیمت مصرف‌کننده حکایت دارد.

چرا گوشت گران شد؟

خشکسالی و کاهش بارش‌ها باعث افت چند میلیون تنی تولید علوفه مرتعی و مزرعه‌ای شده و هزینه خوراک دام به‌شدت افزایش یافته است. دامداران ناچار شده‌اند نهاده را با قیمت آزاد خریداری کنند و درنتیجه، هزینه تمام‌شده هر کیلو گوشت بالا رفته است. همچنین مشکل تأمین نهاده‌ها (جو، ذرت و سویا) از مهم‌ترین دلایل کاهش عرضه است. اختلال در واردات و تخصیص ارز ترجیحی موجب شد نهاده با نرخ آزاد و چند برابر گران‌تر به‌دست دامدار برسد و عرضه گوشت کاهش یابد. در این میان، در پی تغییر سیاست ارزی و حذف یا کاهش ارز ترجیحی، هزینه واردات نهاده و حتی گوشت قرمز افزایش یافت. درنتیجه، قیمت تمام‌شده گوشت داخلی و وارداتی هر دو بالا رفت و واردات نیز نتوانست نقش تنظیمی پررنگی ایفا کند. بر همه موارد بالا باید ناهماهنگی در تخصیص ارز و اولویت واردات را نیز اضافه کرد. فعالان صنعت دامداری و تولید گوشت معتقدند در حالی ارز به واردات گوشت اختصاص داده شده که واردات نهاده دامی در اولویت نبوده است. این سیاست، به‌جای کاهش هزینه تولید، عملا وابستگی به واردات را تقویت کرده است. بخش دیگری از جهش قیمت ناشی از فاصله زیاد قیمت دام زنده با قیمت مصرف‌کننده است. کارشناسان می‌گویند ضعف نظارت در شبکه توزیع، احتکار و دلالی، موجب افزایش قیمت‌های مصنوعی در مسیر انتقال گوشت از دامدار به بازار شده است. البته افزایش هزینه نیروی کار و ضعف ساختاری تولید در کشور نیز از مسیر بالا بردن هزینه تولید و توزیع، یکی از عوامل مؤثر بر رشد قیمت بوده است.

تأثیر بر سبد غذایی خانوار

افزایش مداوم قیمت گوشت قرمز منجر به کاهش سرانه مصرف در کشور شده است. آمارها نشان می‌دهد مصرف فعلی بسیار پایین‌تر از سطح توصیه‌شده تغذیه‌ای است و این مسئله بر سلامت عمومی، به‌ویژه در دهک‌های پایین درآمدی، اثر منفی دارد. افزایش قیمت گوشت همچنین از مسیر قیمت غذاهای آماده و پروتئین‌های جانشین، اثر تورمی زنجیره‌ای بر سفره خانوار گذاشته است.

قیمت گوشت گوسفند

۶۸۰۰۰۰ تومان در مهر ۱۴۰۳

یک میلیون تومان در مهر ۱۴۰۴

قیمت گوشت گوساله

۵۷۵۰۰۰ تومان در مهر ۱۴۰۳

یک میلیون تومان در مهر ۱۴۰۴

دولت چه می‌کند؟

پس از حذف ارز ترجیحی واردات گوشت، برای مدتی بازار توانست با حفظ تناسب عرضه و تقاضا، قیمت‌ها را در حد معقولی نگه دارد اما در ادامه به دلایل مختلفی که پیش‌تر توضیح داده شد، بازار دوباره متشنج شد و واکنش سیاستگذار به این تشنج به‌قدری آهسته بود که اثرگذاری آن به حداقل رسید. اقدام دولت برای واردات گوشت قرمز گرچه در کوتاه‌مدت ضروری بود، ازنظر حجم، زمانبندی و هدف‌گذاری منطقه‌ای با نوسان و ناهماهنگی همراه بوده است. همچنین در حالی ارز برای واردات گوشت تخصیص داده شد که تأمین نهاده‌های دامی که پایه تولید داخلی است با مشکل مواجه بود. بازار گوشت قرمز در ایران درگیر ترکیبی از عوامل اقلیمی، ارزی و مدیریتی است.

اشتغال

اجرای بیش از ۳۰ هزار طرح اشتغال‌زایی توسط ستاد اجرایی

سید امیرحسین مدنی، مدیرعامل بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام(ره) از اجرای بیش از ۳۰ هزار طرح اشتغال‌زایی در بیش از ۴هزار منطقه محروم و نیمه‌محروم کشور در ۷ماهه سال جاری با سرمایه‌گذاری بیش از ۱۳۱ هزار میلیارد ریالی برای ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار خبر داد.

سید امیرحسین مدنی با اشاره به اجرای گسترده طرح‌های اشتغال‌زایی در سراسر کشور اظهار کرد: بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام در سال جاری با رویکردی نظام‌مند و مبتنی بر مدل جامع اشتغال‌زایی، توانسته است اقدامات خود را در قالب یک چارچوب مشخص و قابل پایش اجرا کند. این مدل بر پایه ترکیب ظرفیت‌های بومی، مشارکت جوامع محلی، هم‌افزایی با دستگاه‌های اجرایی و بهره‌گیری از سرمایه اجتماعی شکل گرفته و زمینه ایجاد فرصت‌های پایدار شغلی را در مناطق کمتربرخوردار کشور فراهم ساخته است.

وی افزود: در ۷ ماه نخست سال جاری، بیش از ۳۰ هزار و ۳۰۹ طرح اشتغال‌زایی در حدود ۴ هزار و ۳۵۶ منطقه روستایی و شهری محروم و نیمه‌محروم کشور به اجرا درآمده است.

به گفته مدنی، مجموع سرمایه‌گذاری انجام‌شده در این طرح‌ها بیش از ۱۳۱ هزار میلیارد ریال بوده که شامل ۸۵هزار میلیارد ریال آورده متقاضیان و ۴۶ هزار و ۴۴ میلیارد ریال تسهیلات پرداختی است. مدیرعامل بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام ادامه داد: در راستای برنامه‌ریزی و توسعه شبکه اشتغال، کمیته اشتغال در ۴۴۵ شهرستان کشور برگزار شده، گزارش شناخت شهرستان‌ها به‌روزرسانی شده و ورود به ۴ هزار و ۳۵۰ نقطه روستایی و محله شهری به تصویب رسیده است.

همچنین تاکنون ۸۰ درصد از ۴۴۰محله برکت در حوزه اشتغال تحت پوشش قرار گرفته و مدل «هر روستا یک محصول» با هدف ایجاد زنجیره ارزش محصول منتخب در هر یک از روستاهای هدف اجرا شده است. مدنی با اشاره به تنوع‌بخشی در مقیاس طرح‌های اشتغال‌زایی گفت: در این چارچوب تاکنون ۲۳۳ طرح بنگاهی، ۸۴۵ طرح کارگاهی و بیش از ۲۹ هزار و ۲۳۱ طرح خرد و خانگی در نقاط مختلف کشور به اجرا درآمده که نشانگر توجه ستاد اجرایی فرمان امام(ره) به نیازهای متنوع و ظرفیت‌های محلی است.

صفحه‌آرا: مجید اصغری

اینفوگرافیک

معرفی میان‌رده جدید وان‌پلاس

میان‌رده جدید «وان‌پلاس ۱۵» دیروز (سه‌شنبه) با قیمت پایه ۴۸۰یورو وارد بازار شد. این گوشی که از تراشه اسنپ‌دراگون ۸الیت نسل ۵بهره می‌برد دارای باتری ۷۳۰۰میلی‌آمپرساعتی است.

صفحه نمایش
۶/۷۸اینچ

حافظه
۲۵۶و۵۱۲گیگا و یک ترابایت

وزن
۲۱۱یا۲۱۵گرم

دوربین اصلی
۵۰مگاپیکسل

رم
۱۲و۱۶گیگابایت

رزولوشن
۲۷۷۲×۱۲۷۲پیکسل

عکس‌نوشت

خودرویی که با نور خورشید حرکت می‌کند

نیسان راه‌حل نوآورانه‌ای برای افزایش برد خودروهای برقی معرفی کرد. سیستم سقف خورشیدی بزرگ‌تر AO-Solar Extender که برای خودروی پرطرفدار ساکورا طراحی شده، کارایی بسیار بالایی دارد و در حالت بازشده و آفتابی، تا ۳۰۰۰ کیلومتر به برد حرکتی سالانه خودرو اضافه می‌کند. این فناوری علاوه بر تولید برق در حالت حرکت و پارک، با کاهش نور خورشید، مصرف سیستم تهویه را نیز کم می‌کند. نیسان تأکید کرده که این طرح به‌زودی تجاری می‌شود.

فیبر نوری جایگزین سیم‌های مسی شد

سیدستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات: در طول یک‌سال گذشته بارها مردم از کندی اتصال به فیبر نوری گلایه داشتند. امروز فرآیند بازنشستگی سیم مسی و به‌کارگیری فیبر نوری در شبکه مخابرات آغاز شده که این امر سرعت فراگیری فیبرنوری در کشور را چند برابر خواهد کرد.

تخصص؛ پیش‌شرط توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان

حسین افشین، معاون علمی رئیس‌جمهور: نیروی انسانی متخصص یکی از شروط توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان کشور است. معاونت علمی، با همکاری وزارتخانه‌های علوم و آموزش و پرورش در حال بازنگری جدی در نظام آموزشی است، چراکه کشور برای پیشرفت به ترکیب متعادلی از نیروهای کارشناس و فنی نیاز دارد.

بازگشت به گذشته امکان‌پذیر شد

دانشمندان می‌گویند در مقیاس کوانتومی، قوانین زمان می‌تواند به عقب برگردد

گزارش

زهرا خلجی | روزنامه‌نگار | گروهی از فیزیکدانان کوانتومی در یکی از تازه‌ترین آزمایش‌های خود، موفق شدند پدیده‌ای را پیاده‌سازی کنند که بسیاری آن را «نخستین نمونه عملی از وارونگی زمان» در مقیاس بسیار کوچک می‌نامند. این دستاورد که با استفاده از یک کامپیوتر کوانتومی انجام شده، اگرچه به‌معنای سفر انسان به گذشته نیست، اما نشان می‌دهد زمان در سطح بنیادی جهان می‌تواند برخلاف تصور عمومی، دوطرفه جریان داشته باشد. به بیان ساده، دانشمندان توانسته‌اند حالتی را که یک ذره در گذشته داشته، دوباره بازسازی کنند؛ گویی زمان برای آن ذره کمی به عقب برگشته است.

وارونگی زمان بدون مانع

در این آزمایش، پژوهشگران ابتدا یک سیستم کوانتومی را در حالت مشخصی قرار داده، سپس اجازه داده‌اند طبق قوانین مکانیک کوانتوم به جلو در زمان تکامل پیدا کند. در مرحله بعد، با اجرای یک الگوریتم معکوس، همان سیستم را دوباره به حالت اولیه بازگردانده‌اند؛ گویی زمان برای آن ذره به گذشته برگشته است. اهمیت اصلی این پژوهش در اثبات عملی این حقیقت است که برخلاف جهان کلاسیک ما که آشفتگی و آشوب، گذشته را غیرقابل بازیابی می‌کند، در جهان کوانتومی هیچ مانع بنیادی برای وارونگی زمان وجود ندارد.

کاربرد وارونگی زمان چیست؟

دانشمندان تأکید می‌کنند که این فرآیند «ماشین زمان» به‌معنای رایج نیست و کسی با آن نمی‌تواند تاریخ را تغییر دهد. با این حال، موفقیت در بازگرداندن حالت یک سیستم کوانتومی می‌تواند تحولی بنیادی در آینده فناوری رقم بزند. به‌عنوان مثال، وارونگی زمان در مقیاس کوانتومی می‌تواند در خطایابی کامپیوترهای کوانتومی، بازیابی اطلاعات از بین‌رفته و حتی مدل‌سازی شرایط اولیه جهان کاربرد داشته باشد.

چرا زمان فقط رو به جلو حرکت می‌کند؟

به‌گفته فیزیکدانان، این دستاورد پرتوی تازه‌ای بر یکی از بزرگ‌ترین پرسش‌های فلسفی و علمی می‌افکند: اگر قوانین بنیادین طبیعت برگشت‌پذیرند، چرا ما زمان را تنها رو به جلو تجربه می‌کنیم؟ پاسخ این سؤال در مرز میان فیزیک کوانتوم و فیزیک کلاسیک نهفته است؛ جایی که سامانه‌های بزرگ تحت‌تأثیر آشفتگی قرار گرفته‌اند و اطلاعات گذشته عملا از دست می‌رود. از همین رو، هرچند گذشته در مقیاس کوانتومی قابل بازیابی است ولی در زندگی واقعی چنین امکانی فراهم نیست.

نقطه آغاز یک تحول

آزمایش اخیر شاید نقطه آغازی برای بازنگری در مفهوم «پیکان زمان» باشد. جهان در کوچک‌ترین لایه خود، بسیار متفاوت‌تر از آن چیزی عمل می‌کند که ما در مقیاس انسانی تجربه می‌کنیم و همین ناهمخوانی، افق تازه‌ای از پرسش و شگفتی را پیش روی علم گشوده است. به این ترتیب، آزمایش جدید هرچند ما را وارد عصر ماشین زمان واقعی نکرده، اما درک ما از مفهوم زمان را یک گام جلوتر برده است و شاید در سال‌های آینده درهای تازه‌ای به روی فناوری و علم بگشاید.

یادداشت

اباذر کریمی؛ عضو شورای ملی هوش مصنوعی

هوش مصنوعی قربانی بازی‌های اداری

جهان با شتابی بی‌سابقه در حال پیشروی به‌سوی اقتصاد هوش‌مصنوعی است، اما ما همچنان درگیر تصمیم‌هایی هستیم که نه‌تنها مسیر را روشن نمی‌کنند، بلکه با تکرار اشتباهات ساختاری، زمان و انرژی کشور را از بین می‌برند. چندی پیش «سازمان ملی هوش مصنوعی» که می‌توانست به‌عنوان مرجع اصلی سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و هماهنگی ملی در این حوزه عمل کند، منحل شد و به‌جای آن «ستاد هوش مصنوعی» شکل گرفت.

هنوز این ستاد فرصت نیافته بود مأموریت و ساختار خود را تثبیت کند که مجلس شورای اسلامی در تصمیمی تازه، دوباره تشکیل «سازمان هوش مصنوعی» را تصویب کرد. این رفت‌وبرگشت‌های اداری و ساختاری، نه‌تنها کمکی به پیشرفت نمی‌کند، بلکه نتیجه‌ای جز اتلاف وقت، بی‌اعتمادی و بی‌انگیزگی فعالان این حوزه ندارد. هوش مصنوعی، یک فناوری نیست که با تغییر نام نهادها رشد کند، بلکه نیاز به ثبات در تصمیم‌گیری، تداوم در اجرا و اعتماد به متخصصان دارد. هر بار که یک ساختار منحل و ساختاری دیگر جایگزین می‌شود، ماه‌ها یا حتی سال‌ها از دست می‌رود. کارشناسانی که می‌توانستند در پروژه‌های ملی فعال باشند، دلسرد می‌شوند و استعدادهای خلاق به‌تدریج به بخش‌های غیردولتی یا حتی خارج از کشور مهاجرت می‌کنند. از سوی دیگر، این چرخه بی‌پایان تشکیل و انحلال نهادها، زمینه‌ساز ایجاد نهادهای موازی شده است.

هر دستگاه و سازمانی تلاش می‌کند برای خود «ستاد هوش مصنوعی» تأسیس کند و نتیجه تعدد مراکز تصمیم‌گیری، سردرگمی بخش خصوصی و هدررفت منابع ملی است. درحالی‌که باید تمام ظرفیت‌های علمی، صنعتی و سیاستگذاری کشور در یک مسیر واحد و شفاف حرکت کنند، امروز شاهد پراکندگی تصمیم‌ها و گاه رقابت‌های بی‌ثمر میان نهادهای مختلف هستیم. اکنون زمان آن رسیده است که تصمیم‌گیران کشور به پایداری تصمیمات و ثبات مدیریتی بیندیشند. هوش‌مصنوعی، فرصتی تاریخی برای توسعه و اقتدار ملی ایران است، اما اگر همچنان در گرداب اختلاف‌نظرهای اداری و بازی‌های ساختاری گرفتار بمانیم، این فرصت به‌سادگی از دست خواهد رفت. باید بپذیریم که مسیر توسعه هوش مصنوعی از «اعتماد به نیروهای متخصص، هم‌افزایی میان نهادها و برنامه‌ریزی بلندمدت» می‌گذرد؛ نه از تکرار تصمیم‌هایی که فقط نام‌ها را عوض می‌کند.